

TİGUVONUN SIĞIRLARDA HYPODERMOSİSE ETKİ NİSBETİNİN TESBİTİNE DAİR ÇALIŞMALAR

Ahmet CELEP (*)

Sait GÜRİSOY (**)

GİRİŞ :

Bölgede sığırlarda yaygın olarak görülen Hypodermosis hastalığına karşı Tiguvonun etkisi denendi. Çalışmalar 17/9/1984 - 14/6/1985 tarihleri arasında Lâdik İlçesinin Kabacagöz ve Daldere köylerinde yürütüldü.

MATERYAL VE METOT

Tiguvonun L₁ dönemi nokra larvalarına karşı uygulanması Lâdik İlçesinin Kabacagöz köyünde sığırlarda yapıldı. 17.9.1984 günü 39 başa kulak numarası takılarak ilacın prospektusuna göre hayvanların sırt bölgesi omurga kanalı boyunca (Dorso-lombaire region) ilaçlandı. 38 sığıra küpe takıldı ve kontrol olarak bırakıldı. İlaçlamayı müteakiben ayda bir kez periyodik olarak sırtlar nokra yönünden muayene edildi.

L₂L₃ dönemi nokra larvalarına karşı ilaçlama Kabacagöz ve ona çok yakın Daldere köylerinde yapıldı. 15.3.1985 günü 40 sığıra kulak numarası takılarak tiguvon ilaçlaması yapıldı. 50 sığıra küpe takıldı ve kontrol olarak bırakıldı. Ayda bir kez periyodik olarak L₂L₃ dönemi nokra larvaları yönünden her iki grup muayene edildi.

(*) Samsun Vet. Kont. ve Araşt. Enst. Parazitoloji Lab. Şefi

(**) Samsun Vet. Kont. ve Araşt. Enst. Parazitoloji Lab. Asistanı

SONUÇ

L₁ dönemi nokra larvalarının sayısal değerlendirilmesi Hypodermosisin bölgede en belirgin görüldüğü Nisan ayı muayene sonuçlarına göre yapıldı. L₁ döneminde ilaçlanan gruplarda enfestasyon % 28.57, kontrollerde % 61.76 görüldü. Sonuç olarak enfestasyonda % 33.19 tiguvon lehine azalma saptandı. Birim başta tiguvon grubunda 0,657, kontrol sürüsünde 3.823 nokra larvası sayıldı. Ortalama larva sayısındaki düşüş oranına göre Tiguvon L₁ dönemi nokra larvalarına karşı % 82.81 etkili bulundu.

L₂L₃ dönemi nokra larvalarına karşı yapılan ilaçlamayı müteakiben 30 gün sonra yapılan muayenelerde ilaçlanan grupta ortalama larva sayısı 7.875'ten 2.666 düşüş, kontrol grubunda 4.88 den 5.6 çıkış gösterdi. Kontrol grubundaki ortalama larva sayısında 0.72 artış değerlendirmeye katıldığında tiguvonun L₂L₃ dönemi nokra larvalarına karşı etkinliği % 68.98 olarak belirlendi. L₁, L₂L₃ nokra larvalarına karşı sonbahar ve ilkbaharda mücadele yapıldığında ilacın etkisinin mücadele yılı içerisinde % 94.66 olacağı hesap edildi.

TARTIŞMA

Tiguvondan L₁ dönemi nokra larvalarına karşı alınan % 82.81 olumlu sonucun ilkbahar ilaçlaması ile daha da arttırılacağı % 94.66 düşünülse de tek yapılan ilaçlamalardan (1,2) kadar olumlu sonuç alınamadı. Ancak ilaç uygulama yönteminin sonucu kesinlikle etkiliyeceği düşünülüyor.

Ülkemizde yayılışı yüksek oranda ve hayvanlarımızda çok sayıda görülen nokra hastalığına karşı koguvon veya neguvon ile sonbahar ve ilkbahar ilaçlamaları yapılarak hastalığın birkaç yılda eradike edilebileceği düşünülüyor.

Ö Z E T

Samsun'un Lâdik ilçesinin Kabacagöz ve Daldere köylerindeki sığırlarda Hypodermosise karşı Tiguvon ilacı denendi. İlaç tarifine göre ve Dorso-Lumbale bölgeye uygulandı.

L₁ dönemi nokra larvalarına ilacın etkinliği Nisan ayı ortalama larva sayılarına göre yapıldı. Sonbaharda yapılan ilaçmanın % 82.81, ilkbaharda yapılan ilaçmanın % 68.98 (ilaçlamadan 30 gün sonra), her iki şekildeki ilaçmanın larvalara % 94.66 etkili olacağı hesap edildi. İlaç değerlendirmesi L₁ dönemi için 35 tedavi 34 kontrol, L₂L₃ dönemi için 39 tedavi 35 kontrol sığırı üzerinde yapıldı.

A B S T R A C T

Tiguvon was tried against Hypodermosis in the cows in the villages Daldere and Kabacagöz, Ladik-Samsun. The drug was applied according to its prescription to the Dorso-Lumbale area.

The influence of the drug to Hypoderma sp. larva of L₁ term was made according to the average number of larva in April. The medication in autumn 82.81 %, in spring 68.98 % (30 tays after the medication), and the medication in both cases would effect the larva 94.66 %. The evaluation of medication was tried in 35 treatment 34 controlling cows in L₁ term and in 39 treatment 35 controlling cows in L₂L₃ terms.

KAYNAKLAR

- 1 — Mimioğlu, M. (1973) : Veteriner ve Tıbbi Arthropodoloji. A.Ü. Vet. Fak. Yay. 295.
- 2 — Sayın F., Meriç, . (1976) : Dökme metoduyla uygulanan Hipolen-6 ve Tiguvonun sığır Hypodermosisine karşı etkisi üzerine araştırmalar. A.Ü. Vet. Fak. Derg. XXIII 3-4 ayrı basım.